

[Holstein.]

maal, saa foreligger der, synes det mig, fra det konservative Partis Side ikke et Brud paa Tro og Love, men en oplagt Uklarhed i dette Spørgsmaal; thi det var jo fra konservativ Side lige saa vel som fra Venstres Side klart tilkendegivet under Forhandlingerne i Forsommeren, at man ønskede Valutapolitikken benyttet som erhvervsøkonomisk Krisemiddel. Den Gang hed det fra konservativt ledende Hold, at man ønskede Kronen slækket som erhvervsøkonomisk Krisemiddel, at man ønskede Kronen gradvis nedsat til Jævnmaal med den skandinaviske Krone, altsaa paa det nærmeste til en Shillingkrone. Men to Maaneder efter dette hed det fra konservativ Side, baade ved Landstingsvalgene og efter Landstingsvalgene paa det konservative Landsraadmøde, at det konservative Parti under ingen Omstændigheder vilde se Valutapolitikken benyttet som Kriseforanstaltning. I Sommer ønskede man Kronen slækket som Kriseforanstaltning; i Efteraaret erklærer man, at man under ingen Omstændigheder vil se Valutapolitikken benyttet som Kriseforanstaltning. Dette forekommer mig ikke alene at være uklar Politik, men at være direkte selvmodsigende Politik.

Det er meget let at proklamere, at man ikke vil benytte Valutapolitikken som Kriseforanstaltning; men Faktum er jo, at Suspensionen af Guldindløseligheden er en valutapolitisk Kriseforanstaltning med erhvervsøkonomisk Sigte. Det kan vi dog i hvert Fald ikke komme udenom. Og saa længe denne Tilstand varer, og saa længe Krisen varer i det Omfang og med den Karakter, den har, vil de valutapolitiske Foranstaltninger, der træffes, betyde Foranstaltninger enten til Krisens Afsvækkelse eller til Krisens Skærpelse. Det kan man slet ikke komme udenom. Direkte eller indirekte bliver Valutapolitikken altsaa, enten man synger eller piber, en Kriseforanstaltning. Den kan være negativ, kan skærpe Krisen, den kan gøre Krisens Byrder mere tyngende for de producerende Erhverv, eller den kan lette dem. Men i een Retning vil den komme til at virke. Det nytter derfor ikke, at man proklamerer, at man ikke vil bruge den som Kriseforanstaltning, for den kommer uvægerligt paa en eller anden Maade til at indvirke paa Krisens Forløb og paa Krisens Virkninger.

Næst efter det Spørgsmaal, hvad det er, Regeringen tilstræber, rejser sig det Spørgsmaal, hvad det i Virkeligheden er for Maal, og hvad det er for en Retningslinie, man fra

konservativ Side forfølger. For naar man hævder, som det hedder i de Konservatives Bænkning i Sommer under Behandlingen af de fornyede Kriselove, at man erkender, at disse Love ikke i mindste Maade bidrager til at genskabe den Rentabilitet for Landbruget, uden hvilken alt andet er til ingen Nytte — dette er ordret Citat af det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Udtalelse —, og heller ikke bidrager til at genskabe den økonomiske Bæreevne for de andre Erhverv, som er af saa stor Betydning — ogsaa ordret Citat —, naar man erkender dette om Kriselovene og samtidig erklærer, som man nu gør det, at man ikke vil benytte Valutapolitikken som erhvervsøkonomisk Kriseforanstaltning, hvad Vej vil man da ud?

Er det udelukkende Toldvejen? Er det Toldvejen, som skal være Hovedsagen i Konservatismens erhvervspolitiske Krisepolitik inklusive Korntold? Maa vi have Lov til at faa klar Besked derom, for jeg ser, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller paa det konservative Landsraadmøde har erklæret, at han ved Siden af toldpolitiske Foranstaltninger til Værn og Støtte for Byindustriene kunde tænke sig Beskyttelsesforanstaltninger til Støtte for Landbruget, maaske ogsaa Korntold, hedder det i Referaterne — maaske! Det er meget rart dette Maaske, men da Korntold, for saa vidt man vil lægge Tyngdepunktet paa Beskyttelse for Landbruget, er det eneste, som virkelig betyder noget i god eller daarlig Retning, var det rart at faa at vide, om det ærede Medlems erhvervsøkonomiske Kriseprogram for det Hovederhverv, uden hvis Rentabilitet alt andet er til ingen Nytte, er Korntold eller ikke.

Vi trænger til fra konservativ Side at faa klar Besked om de store Spørgsmaal. De er hidtil holdt hen i fuldkommen Dunkelhed og Tvetydighed, og det lader sig lige saa lidt gøre fra konservativ Side som fra Regeringens Side vedblivende at tro, at vi kommer nogenlunde helskindet gennem denne Krise ved Hjælp af stadig nye Laan, forøget Henstand og forøgede sociale Understøttelser.

Men det Spørgsmaal rejser sig — det er selvfølgelig det vigtigste —: hvorledes vurderer da den højtærede Regering de indre- og de ydre økonomiske Tilstande her i Landet? I sin Programmerklæring ved Rigsdagens Aabning forkynder den højtærede Statsminister den af stadig voksende Tvivl og stadig aftagende Tillid opfyldte Offentlighed, at Arbejdsløsheden, Beskæf-